

ne esment, de fet, al programa electoral estatal. El govern valencià, siga com siga, pretén signar “un acord valencià per a l’arribada de l’aigua”.

A la vuitena posició hi ha la reforma de la llei de creació de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV), que Fabra vol tancar per a ampliar-hi el pluralisme —avui pintoresc— i netejar una de les empreses públiques amb més deute: més de 1.200 milions d’euros. Un miler dels seus 1.800 treballadors podrien quedar-se sense feina si es confirma l’expedient de regulació que enllesteix el govern. Quant al descens de la manipulació informativa, els anuncis de Fabra d’aprovar “un model que ens en faça sentir orgullosos” ha coincidit amb el nomenament de Nuria Romeral com a nova directora de l'emissora pública Ràdio 9. Romeral ha estat els darrers anys secretària autonòmica de comunicació i una de les persones més properes a Camps, a qui ha arribat a marcar l’estratègia comunicativa per a defensar-se en públic de les acusacions pel cas *Gürtel*. El seu marit, el dissenyador gràfic Pablo Oriol, ha estat un dels grans beneficiaris dels contractes sucossos abonats per la televisió pública.

En novè lloc hi ha la voluntat de fer un estudi sobre la inseguretat ciutadana al País Valencià, que hauria de comptar amb la col·laboració de les forces de seguretat de l’estat. Fabra vol “la màxima transparència informativa” en aquest camp. “Ja n’hi ha prou d’intranquil·litat als nostres camps, les nostres urbanitzacions i les nostres ciutats”, ha dit.

Per últim, el desè punt també té a veure amb la transparència, en aquest cas dels comptes públics, amb la reforma del portal de la Generalitat perquè també s’obriga a la participació ciutadana.

Un membre de l’Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), institució de la Generalitat amb què Fabra ja s’ha reunit i que Camps no va visitar mai, explica que la trobada va ser “molt cordial” i que Fabra va mostrar-se interessat a disposar d’un llibre d’estil de llenguatge administratiu per tal d’estendre la llengua als documents públics. En privat, també va mostrar-se favorable a la recepció de TV3: “Aquesta situació no té sentit”, va dir-los, però ací, de moment, les bones paraules tampoc no s’han traduït en fets.

Victor Maceda

“Els governs d’Espanya han menystingut els valencians”

Alfonso Rus Terol ho és gairebé tot: president de la Diputació de València, del PP provincial, diputat a les Corts i alcalde de Xàtiva. També presideix l’Olimpic, l’equip de la ciutat que governa des del 1995. No és estrany, per tant, que s’haja intituat *Superman* i que haja afirmat que, amb tants càrrecs, “llance el córner, el remate i em pose de porter”. Treballa setze hores diàries —“de les 7 a les 23, i ho faré fins que mora”— i ha delegat en la dona i una filla els seus diversos negocis, a què es dedicava des dels 14 anys, quan va abandonar els estudis. A més, cada dissabte celebra un esmorzar amb alguns dels 51.000 militants que controla: “N’organitzem a cada comarca; hi venien una trentena de militants i ara n’apleguem més de 500. S’ho passen bé, no sóc el típic polític seriós i previsible.” I tant que no, per bé que “l’edat m’ha fet molt més calmat, ja no sóc com abans”.

—**Després de la dimissió de Francisco Camps, la retirada de Carlos Fabra i el relleu de Joaquín Ripoll, sou l’únic referent supramunicipal que sobreviu al PPCV. L’únic que no tenia comptes pendents amb la justícia, per cert.**

—Cosa que no significa que no en puga tindre algun dia. S’estila molt això d’anar als jutjats, amb motius o sense. La política s’ha judicialitzat, acostumem a visitar els tribunals per qüestions que no tenen importància. Per això pense que, des del punt de vista polític, sempre ha de prevaldre la serenitat. Només cal actuar i prendre segons quines decisions quan es demostra que, en efecte, el comportament denunciat ha estat incorrecte.

—**La substitució dels tres presidents, després de tants anys al capdavant de la Generalitat i de les diputacions de Castelló i d’Alacant, deu haver oxigenat l’ambient al si del partit.**

—Aquestes coses que hem viscut no produeixen alegria, tant de bo no hague-

Alfonso Rus, president de la Diputació de València i del PP provincial, coneix de fa anys Mariano Rajoy i espera que, amb ell, els valencians guanyen pes dins l’estat espanyol. “Som més importants que una autovia i que l’AVE”, diu en referència a José María Aznar.

ren passat mai. La majoria dels militants del nostre partit no pensa que els seus dirigents hagen prevaricat ni res d’això. Una altra cosa és què dirà la justícia. Però, en qualsevol cas, el PPCV és fort.

—**En què ha canviat la Generalitat des que Fabra hi és al capdavant?**

—Encara no ha canviat res. Hi ha nou president, però els consellers i els directors generals són els mateixos. Abans de fer canvis, ha de saber si són bons gestors o no. Qui ho faça bé, que es quede, i qui no, fora. Dit això, la nostra gent pensa que Camps no és culpable i molts han patit veient que el seu tema no es duia com tocava. Si no tenia importància, no calia haver-li’n donat tanta. Ara, quan va dimitir, allò va ser un trauma de dos dies. La gent gira full ràpidament.

—**Com diuen en castellà, “a rey muerto, rey puesto”.**

—Exactament. I visca el rei! La nostra gent està convençuda que a Paco [Camps] no li passarà res, però en arribar el nou president tots van dir-li “visca el president, visca el president!”.

—A Rafael Betoret, encausat pel cas dels vestits de la seua època com a cap de gabinet de la conselleria de Turisme, vau destituir-lo com a cap de protocol de la Diputació de seguida que va admetre'n la culpabilitat.

—És lògic.

—Betoret i l'ex-vice-president Víctor Campos van signar la conformitat amb la pena per tal d'evitar el judici, cosa que Camps i Ricardo Costa també van estar a punt de fer. Amb tot, penseu que Camps és innocent?

—Estic convençut que Paco diu la veritat. A mi també m'han encausat i no me n'he anat; sabia que allò de què se m'acusava no era cert. En una ocasió van fer-ho abans de les eleccions; ma mare em preguntava si m'enviarien a [la presó de] Picassent, i vaig tranquil·litzar-la. Me'n vaig assabentar per la premsa, com Felipe González, i van retirar la denúncia passades les eleccions.

—Heu dit que Camps no ha gestionat bé aquest assumpte.

—Si l'ha dut ell, ho ha fet molt malament, i si l'han assessorat, l'han assessorat molt malament. Pel que sé i s'ha publicat, era una cosa sense importància. Molta gent pensa que hi ha alguna cosa més, perquè si no, només per això...

—Eduardo Zaplana, a qui també coneixeu bé, hauria gestionat d'una altra manera un episodi com aquest?

—No ho sé. Fins que no t'hi trobes... Paco va dir-me un dia que al col·legi no l'havien castigat mai, al contrari que a mi, que em castigaven cada dia i ja hi estava entrenat. Qui no ha viscut tot això, quan de sobte s'hi troba, no sap com va. Desconec si a Eduardo el van castigar, però si és així hauria actuat d'una altra manera, amb més tranquil·litat. Paco va preocupar-se massa per una cosa que, segons que deien, no tenia importància.

—El president Fabra s'ha estrenat amb una oferta de consens a l'oposició. Trebeu factible que hi haja acords?

—No. Qui governa, ha de governar. Si algú vol parlar amb tu, l'has de rebre per deferència, però no crec en els consensos. Si n'hi ha, perfecte, però et voten perquè governes. Allò d'aprovar-ho tot per consens... No acabaríem mai! A les Corts, a més, s'han dit coses molt greus, en alguns casos costa de seure a parlar-ne. Com pots fer-ho amb qui t'ha insultat des de la trona?

—Fabra vol consensuar, per exemple, una nova llei de RTVV.

—Quan tens diners has de gastar-los, no malgastar-los. Si n'hi havia i els han gastats bé, perfecte. Si no n'hi havia o n'hi havia i els han malgastats, malament. Quan no n'hi ha i se'n malgasten, cal posar-hi ordre. L'eixida més fàcil d'un polític és acomiadar gent, però no m'agrada. Cal evitar aquest trauma als treballadors. És qui sobra al teu entorn, que se n'ha d'anar: hi tens confiança i pots fer-ho. Els governs hem de crear ocupació, no destruir-ne. Si la gent tre-

balla, l'estat se'n beneficia; si els que no treballen gairebé són tants com els que treballen, la càrrega és molt forta.

—Curiosament, Fabra acaba de nomenar directora de Ràdio 9 qui era secretària autonòmica de comunicació de Camps, Nuria Romeral.

—No sé en quina situació estava Ràdio 9, si ella calia o no calia. En tot cas, n'ha de saber, perquè ha estat més de sis anys treballant en el món de la comunicació.

—La urgència perquè la Unió Europea reconega el corredor mediterrani és perquè hem perdut massa temps?

—Mai no fas tard, però si ja el tinguérem, el port de València seria el de mitja Europa. Seriem molt més competitiu que no som, és clar. Més que pel turisme, és per les mercaderies, que ens calen les grans infraestructures. Pots fer-les quan hi ha diners, i ara n'hi ha ben pocs. Van ajornar-ho i ara resulta que és una necessitat absoluta, anem contra rellotge. El problema és que abans això només depenia de nosaltres i ara depenem d'Europa, cosa que ho complica.

—Camps va relacionar-se massa amb Múrcia i poc amb Catalunya?

—Cal que anem amb Catalunya. Més enllà dels problemes que puguem tindre per qüestions com ara la llengua o uns altres —que els solucionaríem només de seure a parlar-ne—, Catalunya és una potència molt important. Fixeu-vos quina ximpleria, però el problema va ser dir-ne *Països Catalans!* Si se n'haguera dit *Arc Mediterrani*, tot ens hauria anat més bé. Europa valora molt les regions, que reben molts diners. La nostra és molt important, però sumada a Catalunya, encara ho és més. I Catalunya, sumada a la nostra, també és més important. Que s'hi suma Múrcia? Fenomenal. Però resulta que demanàvem “agua para todos” i, si l'aigua arribava a Múrcia i Almeria, aquells competien amb els nostres cítrics i verdures. Si ho mirem des d'un punt de vista localista, escolteu-me, l'aigua només per a la Comunitat Valenciana! Ells ja s'ho faran! Si parlem de corredor mediterrani, però, ens convenia més l'aigua per a tots. També calia haver pensat en la indústria i en la necessitat de fer-nos valer davant Madrid. Tots els governs d'Espanya han menystingut els valencians!

—Els d'Aznar inclosos?

—Tots. Amb Aznar vam tindre l'autovia i es va començar l'AVE, però som més importants que tot això, o almenys ens ho creiem. A València, si passem gana, agafem una taronja de l'horta i ens la mengem amb pa. En uns altres llocs, ho tenen molt pitjor, perquè un tros de pa amb un de terra... Aquest és el nostre drama: amb cinc fanecades, una família vivia bé, no havia de buscar-se les garrofes. Per això només n'hi va haver un, de Palleter... Mireu si devia estar calent!

—Tot indica que Mariano Rajoy serà president al desembre. Les reivindicacions del PPCV al govern del PSOE

obtindran aleshores una resposta positiva? Ara parlàveu de l'Ebre...

—Si l'Ebre no tinguera cap sobrant... Però seria just que vinguera l'aigua que se'n va a la mar i no afecta el cabal ecològic del delta. L'aigua és vida i dona moltes possibilitats. La reivindicació no cessarà i Mariano sempre l'ha assumida, però veurem què passa. En política, sovint dius coses i quan manes... Alberto Fabra i la resta li ho recordarem.

—El govern valencià ha rebut finançament per quatre milions d'habitants i no pels cinc que hi havia. En rebrà per cinc milions amb Rajoy?

—És important, això. Han de donar-nos el que ens pertoca i no gastar més del que rebem. Si no, passarà com ara, que tenim un problema econòmic enorme. Si t'endeutes amb la targeta VISA per a arribar a final de mes, no hi arribes mai. Molta gent s'ha endeutat massa per a comprar un pis, un apartament o un tros de terra, i a l'administració li ha passat igual. Ara toca reduir el que siga superflu i racionalitzar la despesa; si no, no podrem mantindre l'estat del benestar. Sempre pots estalviar més, sempre! I si hem de passar d'una ràtio de 12-14 alumnes a una de 35, fem-ho! La qualitat de l'ensenyament serà la mateixa. Quan jo estudiava, érem 50 i hi anàvem amb manta! D'allà van eixir enginyers, metges... Quan no hi ha diners, no hi ha cafè per a tots. No hem de fer fora ningú, sinó gestionar millor els nostres fons.

—Els valencians podran veure novament TV3?

—La comunicació ha d'arribar a tot arreu. Vaig preguntar què passava amb TV3 i van dir-me que calien més canals per a rebre'l. Han pressionat amb TV3 a fi d'aconseguir un altre múltiplex, però no sé per què no s'ha solucionat encara. És normal que es veja TV3 i es normal que els presidents Mas i Fabra parlen entre ells. La vida ha de ser normalitat. De canals de televisió, n'hi ha d'haver de tot tipus. Tu ets lliure de triar quin veus.

—Vèieu TV3, a casa?

—[Assenteix amb el cap.] Sí. Però sóc d'aquells que van canviant de canal, pam-pam-pam. Si m'agrada allò que hi ha, em quede, i si no, canvie de seguida.

—Us imagineu Rajoy recentralitzant competències autonòmiques?

—No, però incidirà en la necessitat de no gastar diners de què no disposem. Ara

“És normal que es veja TV3 i que els presidents Mas i Fabra parlen. La vida és normalitat”

“Si la ràtio de 14 alumnes ha de passar a ser de 35, fem-ho! La qualitat serà la mateixa”

fa dos mesos vam parlar a Pontevedra i va dir-me que les diputacions no sobraven, però que calia cenyir-se al pressupost. Mane qui mane, haurà d'oxigenar les comunitats i els ajuntaments, perquè si fan fallida l'estat s'ensorrarà. Potser és l'hora de rebaixar l'IVA als ajuntaments. El 36% de les partides dels ajuntaments tributen l'IVA, i si se'ls reduïra al 6%, tindrien més marge de maniobra. També dic als alcaldes que, tot i que ens examinem cada quatre anys, cal actuar amb sentit comú: tot no pot ser gratis. Si tot és gratis, els votaran més, però deixaran un forat gegant a qui vinga darrere.

—**La Diputació de València paga a 55 dies. Els proveïdors deuen fregar-se els ulls, en veure que han cobrat.**

—Sí. I en els quatre anys que he estat president, hem reduït el deute sobre els ingressos corrents liquidats del 84% al 66%... Tot i que el pressupost ha baixat de 520 milions a 370, cosa que ens ho fa més difícil. Aquest és el cinquè any consecutiu que tindrem superàvit.

—**Hauríeu de fer un manual d'autoajuda per a polítics en temps de crisi.**

—He mirat d'explicar-ho als alcaldes, però no em fan cas. Ara hem creat un programa perquè sàpiguen de quina manera poden reduir despeses. Un dels aspectes més innovadors és la reducció d'un 72% del cost de l'enllumenat públic, gràcies a la substitució de les bombetes tradicionals per *leds*. La Diputació els abonarà el 50% de la despesa i, a partir del primer any, reduiran l'import de la factura d'un 70%. Serà una ganga. I tenim en curs un estudi per a subvencionar l'estalvi energètic als edificis municipals, com ara els

col·legis. La central de compres que ja hi ha també ha estat un èxit: comprem la llum un 20% més barata que les empreses; en telefonia hem estalviat un 37%; un 14% en paper... I ara hi inclourem un miler d'articles més. Si algú els troba més assequibles enlloc, ens ho comunica i de seguida canviem d'empresa.

—**Reduireu el sou als funcionaris? La Generalitat Valenciana podria plantejar-ne una baixada del 10%.**

—Tot al contrari. Als pobles passarem de recaptar 3,5 milions a recaptar-ne 12 o 14. Farem un torn de vesprada als llocs on només obriem de matí.

“Quan va dimitir Camps, el trauma va durar dos dies. La gent gira full ràpidament”

—**Heu amenaçat de deixar sense sou l'oposició per haver demanat l'extinció de les diputacions.**

—Quan vaig arribar-hi, la despesa en personal era de 82 milions, sense comptar els bombers ni l'Hospital Provincial. Havent perdut un 33% del pressupost, no hem acomiadat ningú —però tampoc no hem incorporat ningú als llocs on es jubilava algú— i ara hi destinem 65 milions. Sembla que la solució d'aquest país és l'eliminació de les diputacions, però el 85% dels nostres recursos van a parar als ajuntaments de menys de 15.000 habitants. I, en efecte, a partir d'una moció d'Esquerra Unida que deia que la institució era casposa i calia eliminar-la —una moció que va obtenir el suport del PSOE però no de Compromís, que són més moderats i en quatre mesos han vist tot allò que fem, encara que demanen la comarcalització, que significaria crear disset diputacions—, els he dit que al primer plenari després de les eleccions debatrem un punt que serà “diputacions sí o diputacions no”. Hi obraré en conseqüència. Si no hi creuen, que no cobren.

—**Us agradaria fer el salt a la Generalitat? Fabra remodelarà l'executiu i potser busca un vice-president...**

—De moment, no. Quan assumeix una responsabilitat, és per a quatre anys. Ací m'ho passe molt bé, i ara mire d'ajudar els alcaldes amb problemes, ells són la meua preocupació primera. De moment no tinc pensat d'anar a la Generalitat.

—**Recomanaríeu a Fabra que recuperara Rafael Blasco?**

—A Blasco, el recuperaria sempre per a tot. És un home amb sentit comú i molt feiner. Blasco pot ser conseller i ministre, pot ser allò que li vinga de gust.

—**Camps va demanar un PSPV més fort, una alternativa real de govern. Què suggeriríeu a Jorge Alarte?**

—Qui aconsella és un pedant. Que facen com fins ara i continuarem guanyant eleccions. Ni que siga per a aportar idees, però, ens cal una oposició forta que no canvie de candidat cada quatre anys.

—**Vau afiliar-vos al PP el 1993, amb Rajoy com a padrí. Li suggeriríeu cap fitxatge de l'oposició valenciana?**

—N'hi ha molts que podrien estar amb nosaltres perfectament i que els aniria molt millor. No us diré noms. [Riu.]

Victor Maceda